

Pomoc dla osób powracających z pracy za granicą

Rząd Polski uruchamia program „Powrót”, który ma pomóc Polakom pracującym za granicą w podjęciu decyzji o powrocie do kraju. Głównym elementem programu jest stworzenie w ośmiu europejskich krajach przedstawicielstw resortu pracy. Placówki mieścić się będą w polskich ambasadach we Francji, Włoszech, w Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Niemczech, Norwegii i Wielkiej Brytanii. Będą pomagać Polakom pracującym za granicą w uzyskaniu zatrudnienia w Polsce i powrocie do kraju. Częścią rządowej strategii jest też stworzenie stron i portali internetowych, które ułatwią Polakom mieszkającym za granicą powrót do kraju. Planowane jest powstanie specjalnego elektronicznego urzędu pracy, w którym będzie można poszukiwać ofert pracy, a nawet odbyć rozmowę kwalifikacyjną z pracodawcą. Funkcjonujące już specjalne strony internetowe mają dostarczyć szczegółowych informacji na temat formalności niezbędnych do załatwienia po powrocie.

Informacje te można znaleźć na stronach www.powroty.gov.pl lub www.migracje.gov.pl.

Informację i pomoc można również uzyskać u doradców EURES (w każdym Wojewódzkim Urzędzie Pracy oraz asystentów EURES (w każdym Powiatowym Urzędzie Pracy). Ich dane kontaktowe znajdują się również na stronie:

<http://www.eures.praca.gov.pl/module=Default&action=Index&id=238&parent=234>

Sumowanie okresów zatrudnienia. Przyznanie prawa do zasiłku po powrocie do kraju.

Przyznanie prawa do zasiłku odbywa się na podstawie Formularza E 301. Prawo do świadczeń z tytułu bezrobocia przyznawane jest zgodnie z ustawodawstwem polskim – zasada sumowania okresów zatrudnienia lub ubezpieczenia.

Bezrobotny obywatel Polski, który powraca do kraju z pracy zagranicą, może ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych zgodnie z polskim ustawodawstwem. Potwierdzeniem okresów zatrudnienia lub ubezpieczenia w innych krajach będzie formularz E 301. W tym przypadku praca wykonywana za granicą stanowi taką samą podstawę do obliczenia i otrzymania zasiłku jak okresy zatrudnienia w Polsce.

W celu przyznania prawa do zasiłku na podstawie ustawodawstwa polskiego osoba bezrobotna powinna złożyć we właściwym ze względu na miejsce zamieszkania Wojewódzkim Urzędzie Pracy:

1. **Wniosek o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych**
(do pobrania na stronie: <http://www.wup.pl/index.php?navi=bea>)
2. **Oświadczenie - pracownik powracający**
(do pobrania na stronie: <http://www.wup.pl/index.php?navi=bea>)
3. **Oświadczenie - sposób rozwiązania ostatniego stosunku pracy**
(do pobrania na stronie: <http://www.wup.pl/index.php?navi=bea>)
4. **Formularz E 301 wydany przez właściwą instytucję,**
5. **Zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy o zarejestrowaniu jako osoba bezrobotna,**
6. **Kopie świadectw pracy i innych dokumentów potwierdzających okresy zatrudnienia lub ubezpieczenia w Polsce (potwierdzone za zgodność z oryginałem),**
7. **Kopię dokumentu tożsamości (potwierdzoną za zgodność z oryginałem).**

Jeżeli bezrobotny pracował w jednym z państw UE/EOG i nie posiada formularza E 301, należy zwrócić się do właściwej instytucji w kraju zatrudnienia z wnioskiem o wydanie formularza E 301.

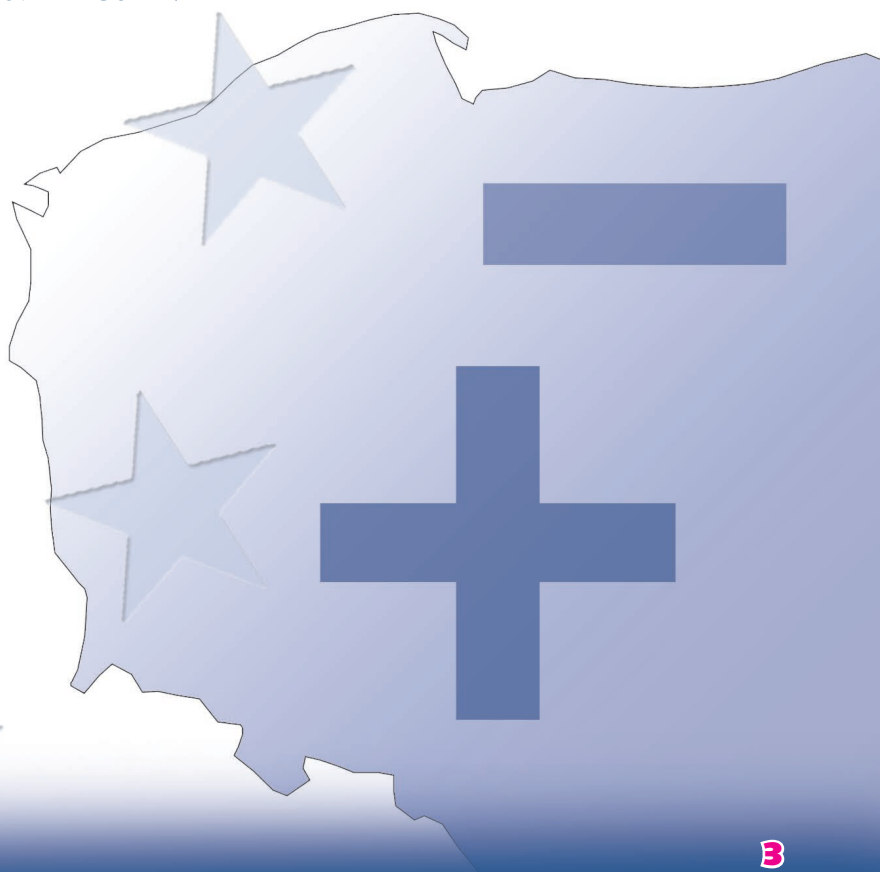
Do wniosku należy dołączyć stosowne dokumenty potwierdzające zatrudnienie za granicą.

Adresy instytucji łącznikowych, do których można się zwrócić z wnioskiem o wydanie formularza E 301, można znaleźć na stronie WUP w Szczecinie:

<http://www.wup.pl/index.php?navi=bea>

Szczegółowe informacje na temat koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w części dotyczącej ubezpieczeń na wypadek bezrobocia uzyskać można w:

**Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Szczecinie,
Zespół ds. Swobodnego Przepływu Osób,
Tel. 091 42 56 117**

Formalności podatkowe dla powracających do kraju

Osoba, która wraca do Polski z pracy za granicą, powinna pamiętać, iż obowiązki podatkowe osób powracających do kraju zależą od tego, czy powrót ten oznacza zmianę miejsca zamieszkania (w rozumieniu przepisów podatkowych) czy też nie.

Zmiana miejsca zamieszkania

Jeżeli nasz wyjazd z kraju oznaczał zmianę miejsca zamieszkania na inny kraj, to po powrocie do Polski powinniśmy zacząć od złożenia zgłoszenia aktualizacyjnego NIP-3 (lub NIP-I w przypadku podjęcia działalności gospodarczej w kraju).

NIP

Kiedy podatnik zmienia miejsce zamieszkania ma obowiązek powiadomić o tym urząd skarbowy.

W przypadku zamieszkania za granicą dla polskiego fiskusa stajemy się osobą zagraniczną, która podlega ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. Ponowne zamieszkanie w Polsce oznacza, że stajemy się podatnikiem z nieograniczonym obowiązkiem podatkowym. W urzędzie skarbowym właściwym ze względu na miejsce zamieszkania należy złożyć druk na formularzu NIP-3. Dla osób, które mają już nadany numer NIP, będzie to aktualizacja danych. Dla osób, które nie uzyskały takiego numeru (np. nie uzyskiwały do tej pory dochodów w Polsce) będzie to zgłoszenie rejestracyjne i nadanie numeru NIP.

Dochody zagraniczne

Osoby, które mają ograniczony obowiązek podatkowy, nie rozliczają się z dochodów uzyskanych za granicą. Tak więc jeżeli podatnik mieszkał za granicą, nie musi się rozliczać z dochodów tam uzyskanych.

RADA:

Warto posiadać dowody dokumentujące zagraniczne dochody. Podatnik powinien dysponować dokumentami poświadczającymi uzyskiwanie przez niego dochodów za granicą (odcinki wypłat, umowa o pracę). Jednocześnie powinien dysponować dokumentami, które będą dowodem na to, że dochody te nie podlegały opodatkowaniu w Polsce czyli, że w okresie kiedy je uzyskano podatnik miał miejsce zamieszkania za granicą. Ponadto dobrze jest dysponować dokumentami potwierdzającymi dokonanie rozliczeń podatkowych z zagranicznym fiskusem. Osiągane przez podatnika dochody powinny zostać opodatkowane w jednym lub drugim kraju (a czasem w obu krajach).

Powrót a zmiana miejsca zamieszkania

Najczęściej wyjazd do pracy za granicą nie wiąże się ze zmianą miejsca zamieszkania, bo nawet jeżeli pobyt podatnika za granicą trwa długo to za miejsce zamieszkania dla celów podatkowych uważa się ten kraj, w którym znajduje się „centrum interesów życiowych”. Tak więc podatnik, który czasowo pracuje za granicą, co do zasady będzie podlegał opodatkowaniu w Polsce (uwzględniając zapisy umów o unikaniu podwójnego opodatkowania).

RADA:

Przed wyjazdem z drugiego kraju należy uzyskać informację od zagranicznego pracodawcy o uzyskanych dochodach (w Wielkiej Brytanii jest to formularz P-45). Posiadanie takiej informacji nie jest wymagane przez polskie przepisy, jednak znacznie ułatwi dokonanie prawidłowego rozliczenia.

W informacji takiej powinny znaleźć się dane o wysokości uzyskanego dochodu i zapłaconego podatku, a także daty dokonanych wypłat (dochody zagraniczne w walutach obcych przelicza się na złote według kursu z dnia ich otrzymania).

Obowiązki podatkowe osób powracających do kraju będą zależały od tego, jaką metodę unikania podwójnego opodatkowania przewidują umowy zawarte z krajami, w których osoby te pracowały.

Metoda wyłączenia z progresją

Taki sposób unikania podwójnego opodatkowania przewidują umowy zawarte z większością krajów europejskich, między innymi z:

Albanią, Cyprzem, Chorwacją, Czechami, Estonią, Francją, Grecją, Litwą, Łotwą, Niemcami, Portugalią, Rumunią, Słowacją, Słowenią, Szwecją, Turcją, Wielką Brytanią i Włochami.

Zastosowanie tej metody oznacza, że dochód zagraniczny jest zwolniony z podatku w Polsce. Jednakże dla ustalenia stawki podatku od pozostałego dochodu – osiągniętego w Polsce – stosuje się stawkę podatku właściwą dla całego dochodu, tj. łącznie z dochodem osiągniętym za granicą.

Obliczenie podatku według metody polega na tym, że:

1. do dochodu pracownika osiągniętego w Polsce dodaje się dochód (wynagrodzenie) uzyskany za pracę wykonywaną za granicą (suma dochodów - SD);
2. od obliczonej w wyżej wskazany sposób sumy dochodów oblicza się podatek według właściwej skali podatkowej (podatek - P);
3. oblicza się stopę procentową podatku - stopę tę oblicza się według wzoru:

$$SPP = (P/SD) \times 100$$

gdzie SPP to stopa procentowa podatku, P to podatek, a SD to suma dochodów;

4. ostateczną wysokość podatku dochodowego ustala się poprzez odniesienie stopy procentowej do dochodu pracownika osiągniętego w Polsce, według wzoru:

$$PD = DP \times SPP$$

gdzie PD to podatek dochodowy, DP to dochód osiągnięty w Polsce, a SPP to stopa procentowa podatku.

W praktyce metoda ta oznacza, że osoba, która pracowała za granicą, jest zobowiązana do złożenia w Polsce zeznania podatkowego tylko wtedy, gdy:

- **osiągnęła równocześnie w Polsce dochody podlegające opodatkowaniu, lub**
- **zamierza rozliczyć swoje dochody łącznie z dochodami małżonka lub w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci.**

W zeznaniu PIT-36 oraz załączniku PIT/ZG, które należy złożyć w terminie do 30 kwietnia, wykazujemy dochód podlegający opodatkowaniu (czyli osiągnięty w Polsce) oraz dochód do wyliczenia stopy podatkowej (osiągnięty za granicą).

W przypadku jeżeli dochód zagraniczny był jedynym dochodem podatnika w danym roku nie ma on obowiązku złożenia w Polsce zeznania podatkowego (chyba, że chce się rozliczyć wspólnie z małżonkiem, który osiągnął dochody podlegające opodatkowaniu w Polsce).

123246

8e232u

127465

21324 5

Metoda odliczenia proporcjonalnego

Metodę tę przewidują umowy zawarte między innymi z:

Austrią, Belgią, Danią, Finlandią, Holandią,
Kazachstanem, Rosją.

Zastosowanie tej metody oznacza, że dochód osiągnięty za granicą podlega opodatkowaniu w Polsce, ale od należnego podatku odlicza się podatek zapłacony za granicą. Odliczenie to nie może jednak przekroczyć wysokości podatku przypadającego proporcjonalnie na dochód osiągnięty za granicą.

Obliczenie podatku według metody polega na tym, że:

1. do dochodu pracownika osiągniętego w Polsce dodaje się dochód (wynagrodzenie) uzyskany za pracę wykonywaną za granicą (suma dochodów - SD);
2. od obliczonej w wyżej wskazany sposób sumy dochodów oblicza się podatek według właściwej skali podatkowej (podatek - P);
3. oblicza się limit odliczenia od podatku (limit odliczenia - LO) kwoty podatku zapłaconego za granicą - limit ten oblicza się według wzoru:

$$LO = (DZG / SD) \times P$$

gdzie LO to limit odliczenia, DZG to dochód (wynagrodzenie) za pracę za granicą, SD to suma dochodów, a P to podatek;

4. ostateczną wysokość podatku dochodowego ustala się poprzez odjęcie podatku zapłaconego za granicą, ale nie więcej niż limit odliczenia, od podatku, według wzoru:

$$PD = P - PZG$$

gdzie PD to podatek dochodowy, P to podatek, PZG to podatek zapłacony za granicą, przy czym odliczeniu podlega podatek zapłacony za granicą do kwoty LO.

Podatnik powracający z zagranicy ma obowiązek wpłacenia zaliczki na podatek dochodowy w wysokości 19% osiągniętego dochodu w terminie do 20 dnia następującego po miesiącu, w którym wrócił do kraju. Zaliczkę można pomniejszyć o wysokość podatku zapłaconego za granicą.

Następnie, w terminie do 30 kwietnia należy złożyć zeznanie PIT-36 wraz z załącznikiem PIT/ZG, w którym wykazuje się do opodatkowania wszystkie osiągnięte w danym roku dochody (zarówno w Polsce, jak i za granicą), podatek zapłacony za granicą oraz wpłaconą zaliczkę na podatek.

Zastosowanie tej metody oznacza, że bez względu na to, czy podatnik oprócz dochodów zagranicznych osiągnął dochody w Polsce, czy też nie, musi dokonać rozliczenia w polskim urzędzie skarbowym.

Przy zastosowaniu obu metod dochody zagraniczne można pomniejszyć o wysokość diet oraz o koszty uzyskania przychodów. Dochody w walutach należy przeliczyć na złote według kursu z dnia otrzymania dochodów.

PRZYKŁAD

PYTANIE:

*Od stycznia do maja 2007 r. pracowałem w Niemczech.
O czerwca do sierpnia pracuję w polskiej firmie, natomiast
od września do końca roku będę pracował
w Holandii. Moje centrum życiowe znajduje się
w Polsce. Wobec tego w jaki sposób powinienem rozliczyć
się z dochodów uzyskanych
w 2007 r.?*

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ma Pan miejsce zamieszkania w Polsce, a to oznacza, że w Polsce podlega Pan obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów, również tych uzyskanych za granicą. Do dochodów uzyskanych za granicą, zgodnie z umowami o unikaniu podwójnego opodatkowania, należy zastosować odpowiednią metodę unikania podwójnego opodatkowania.

W przypadku dochodów uzyskanych w Niemczech ma zastosowanie metoda wyłączenia z progresją, natomiast do dochodów uzyskanych w Holandii stosuje się metodę proporcjonalnego odliczenia.

Aby ustalić należny podatek w sytuacji przedstawionej w pytaniu, należy zsumować dochód polski i holenderski i do sumy tych dochodów zastosować stopę procentową uwzględniającą dochód niemiecki.

Załóżmy, że podatnik w 2007 r. osiągnął następujące dochody:

I. Niemcy

Zakładamy, że podatnik zarabiał miesięcznie 4000 euro, pracował 5 miesięcy, czyli 150 dni. Przychód pomniejszamy o przysługujące odliczenie diet (30% diety za każdy dzień pozostawania w stosunku pracy):

$$20\ 000 - (150 \times 42) \times 30\% = 18\ 110 \text{ euro}$$

Waluty przeliczamy na złote wg kursu z dnia wypłaty. Przyjmijmy, że po przeliczeniu na złote przychód wyniesie: 68 900 zł.

Od tak obliczonego przychodu (przeliczonego na złote) odejmuje się następnie przysługujące koszty uzyskania przychodów (osobie uzyskującej dochody ze stosunku pracy przysługują zryczałtowane koszty uzyskania przychodów, określone w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych).

W 2007 r. koszty te wynoszą 111,25 zł miesięcznie (jeżeli miejsce czasowego zamieszkania za granicą znajduje się w tej samej miejscowości, w której położony jest zakład pracy, w przypadku gdy są to różne miejscowości, wtedy miesięczne koszty wynoszą 139,06 zł):

$$68\ 900 - 556,25 = 68\ 343,75 \text{ zł}$$

Do wyliczenia stopy procentowej przyjmujemy dochód zaokrąglony do pełnych złotych, czyli 68 344 zł.

2. Holandia

Zakładamy, że w Holandii podatnik zarabiał 4500 euro miesięcznie, pracował 4 miesiące, czyli 120 dni. Podatek zapłacony za granicą wyniósł miesięcznie 450 euro, czyli łącznie 1800 euro. Przychód pomniejszamy o przysługujące diety:

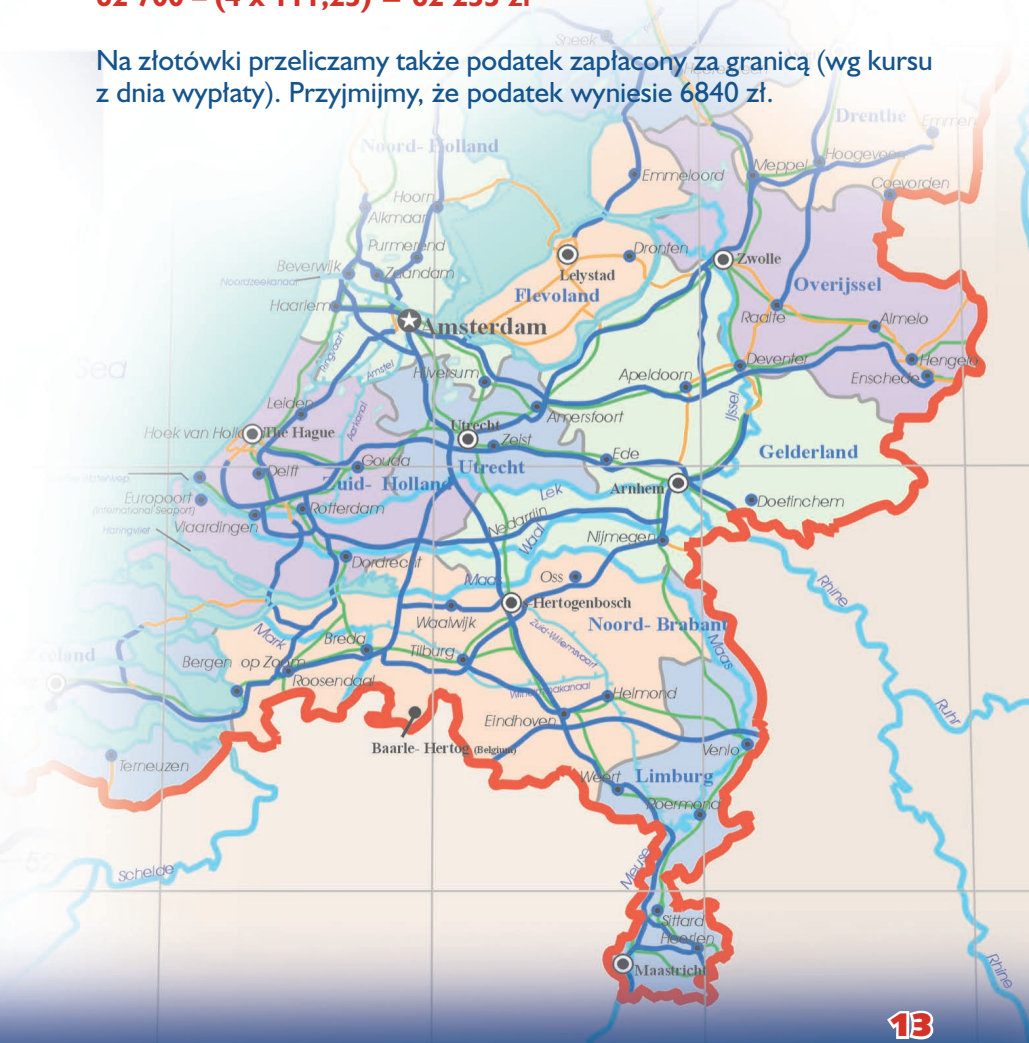
$$18\,000 - (120 \times 42) \times 30\% = 16\,488 \text{ euro}$$

Waluty przeliczamy na złote wg kursu z dnia wypłaty. Przyjmijmy, że przychód po przeliczeniu wyniesie: 62 700 zł.

Od przychodu odejmujemy koszty uzyskania:

$$62\,700 - (4 \times 111,25) = 62\,255 \text{ zł}$$

Na złotówki przeliczamy także podatek zapłacony za granicą (wg kursu z dnia wypłaty). Przyjmijmy, że podatek wyniesie 6840 zł.

3. Polska

Założmy, że w Polsce podatnik zarobił 3000 zł, pobrana zaliczka na podatek wyniosła 330 zł, składka ZUS — 510 zł, składka na ubezpieczenie zdrowotne — 300 zł.

Wyliczamy należny podatek:

1. Dochód do opodatkowania (polski + holenderski), tj.: 65 255 zł pomniejszamy o składki ZUS: $65\,255 - 510 = 64\,745$ zł — to jest podstawa obliczenia podatku.

2. Do dochodu stosujemy stopę procentową, która byłaby zastosowana, gdyby dochody niemieckie nie zostały zwolnione z podatku. Stopę wyliczamy następująco:

a) liczymy podatek od dochodów podlegających opodatkowaniu i zwolnionych, tj: $64\,745 + 68\,344 = 133\,089$ zł, $(133\,089 - 85\,528) \times 40\% + 20\,311,31 = 39\,335,71$

b) podatek dzielimy przez sumę dochodów i mnożymy razy 100%:

$39\,335,71 / 133\,089 \times 100 = 29,56\%$ (stopę zaokrąglamy do dwóch miejsc po przecinku)

Do dochodu podlegającego opodatkowaniu stosujemy wyliczoną stopę procentową.

3. Od podatku odejmujemy podatek zapłacony za granicą (w Holandii). Odliczenie to nie może jednak przekroczyć tej części podatku, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w Holandii. Dochód uzyskany w Holandii (62 255 zł) stanowi 95,40% dochodu podlegającego opodatkowaniu, tak więc odliczyć możemy maksymalnie kwotę: $19\,138,62 \times 95,40\% = 18\,258,24$ zł. Ponieważ podatek zapłacony w Holandii wyniósł 6840 zł, możemy odliczyć go w całości:

$19\,138,62 - 6840 = 12\,298,62$ zł

4. Odliczamy składkę na ubezpieczenie zdrowotne: 12 298,62

5. Od podatku (zaokrąglonego do pełnych zł) odejmujemy zaliczki na podatek:

$$11\ 999 - 330 = 11\ 699$$

Tak więc kwota podatku do zapłaty wyniesie 11 699 zł.

W sytuacji opisanej w pytaniu podatnik zastosuje zasady przedstawione w przykładzie do wyliczenia należnego podatku wykazanego w zeznaniu. Rozliczenia podatku należy dokonać do dnia 30.04.2008 r. na formularzu PIT-36, do którego należy dołączyć dwa załączniki PIT/ZG, na jednym załączniku wykazując dochody z Niemiec, na drugim dochód i pobrany podatek z Holandii.

Wykorzystane źródła:

Broszurę opracowano na podstawie:

1. Artykuł - Formalności podatkowe dla powracających do kraju pochodzący z serwisu www.podatki.pl. Autor: Mariusz Makowski
2. Artykuł - Rozliczenie dochodów uzyskiwanych z dwóch krajów, z którymi obowiązują różne metody unikania podwójnego opodatkowania pochodzący z serwisu www.podatki.pl Autor: Mariusz Makowski
3. Strona Brytyjsko – Polskiej Izby Handlowej i firmy doradztwa personalnego Hays Poland: www.wraccjapolski.pl
4. Strona Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie: www.wup.pl
5. Strona Departamentu Migracji w MPiPS: www.migracje.gov.pl
6. Polacy za granicą. Cudzoziemcy w Polsce: www.powroty.gov.pl
7. Gazeta Podatnika: www.gazetapodatnika.pl
8. Strona Departamentu ds. Kobiet, Rodziny i Przeciwdziałania Dyskryminacji w MPiPS: www.kobieta.gov.pl

